

POHJOIS-SAVON Energia Masterplan

Hankkeessa edistetään puhtaan siirtymän tuotantokeskittymien sijoittumista Pohjois-Savon ja Pieksämäen alueille.

<https://navitas.fi/pohjoissavonenergiamasterplan>

POHJOIS-SAVON Energia Masterplan

Euroopan unionin
osarahoittama

Pohjois-Savon liitto

warkaus
ihan erilaainen

NAVITAS
YRITYSPALVELUT
Navitas Kuluja Oy

24.4.2025

POHJOIS-SAVON Energia Masterplan

- Hankekoodi: **J10757**
- Toteuttamisaika: 1.5.2024 – 30.4.2026
- Toimintalinja: 7 Oikeuden mukaisen siirtymän Suomi (JTF)
- Erityistavoite: 7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä
- Hankealue: Pohjois-Savo ja Pieksämäki

24.4.2025

Euroopan unionin
osarahoittama

Pohjois-Savon liitto

warkaus

NAVITAS
YRITYSPALVELUT
Navitas Kehitys Oy

Kohti hiilineutraalia Suomea

- Suomella tavoitteena **hiilineutraalisuus v. 2035** mennessä
- Energiantuotannossa fossiiliset polttoaineet (kivihiili, öljy, kevytpolttoöljy) korvataan mm. **vihreällä sähköllä ja biokaasulla**
- **Puunpoltto** energiantuotannossa (esim. kaukolämpö ja yhdistetty lämpö ja sähkö) on **vähennemässä**
- **Sähkön käyttö** kaukolämmöntuotannossa kasvamassa
  - Kuopion Energialle 60 MW sähkökattila
  - Jyväskylään 120 MW sähkökattila
  - lisälmeen 12 MW sähkökattila

Hankkeen toimenpiteet

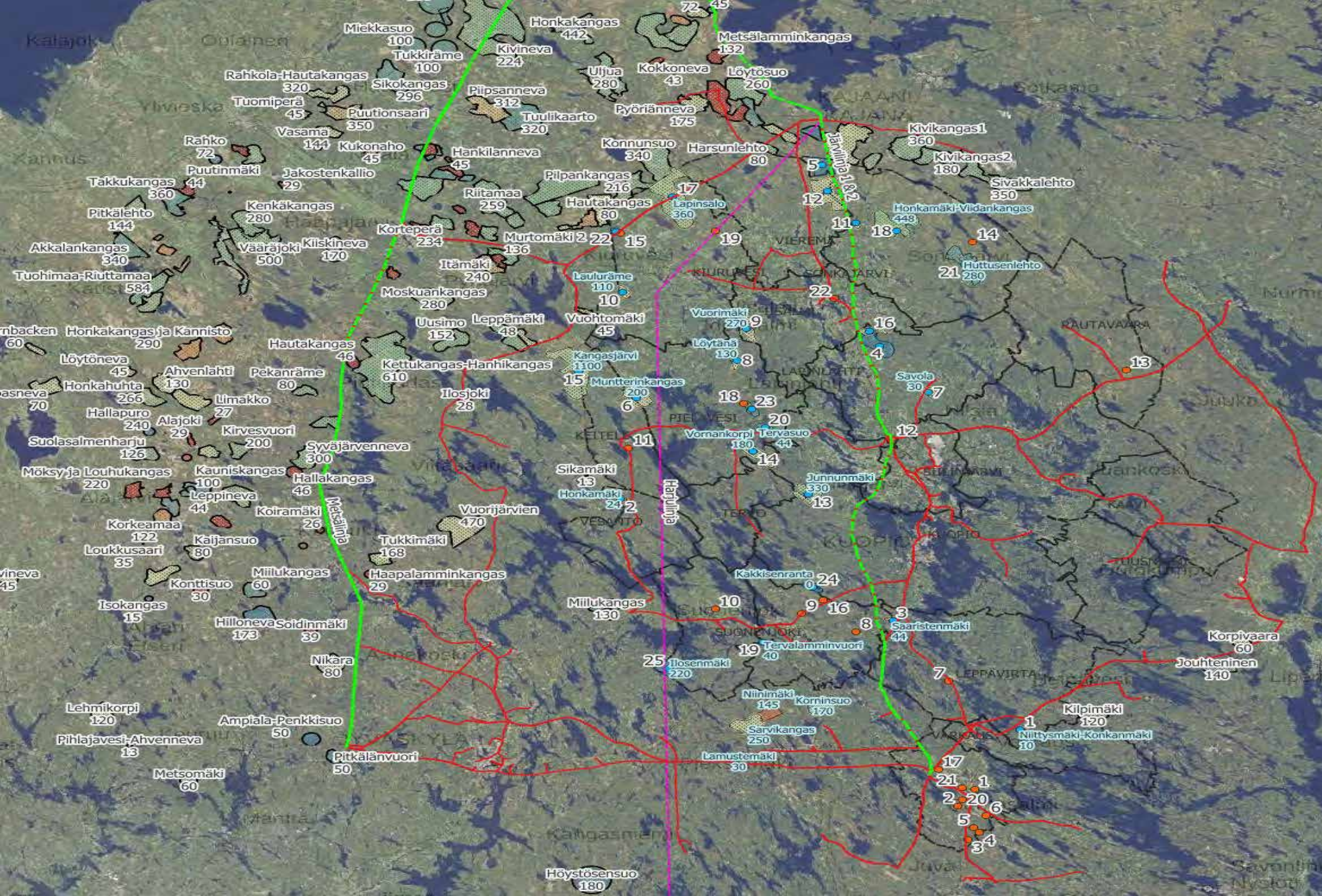
- **Energiakartta:** laitettu kartalle hankealueen sähkönsiirto, tiet, rautatiet, teollisuustontit, tuuli- ja aurinkoenergia, biokaasu yms.
- **Puhtaan siirtymän mahdollisuuksien esittelyä** kuntapäättäjille, sidosryhmille ja yrityksille
- **Jaetaan tietoa mm.** vihreän sähkön ja vihreän vedyn tuomista mahdollisuuksista (Tärkeänä asiana esim. kaavoitus ja uusiutuvan sähkön saatavuus, vedyn jatkojalosteet, biokaasu)
- **Polttoon perustumattomien** energiantuotantomenetelmien kartoitus

Hankkeen toimenpiteet

- **Vetyselvitys** Pohjois-Savon ja Pieksämäen alueelle (Wega)
- **Karkea selvitys** biokaasusyötteiden potentiaalista Keski-Savon alueella
- **Ideointeja biotermiinaalien** uusista toimintamalleista
- Energia-alan **yrityskontaktointi**
- Järjestetään uusiutuvaan energiaan liittyviä **webinaareja ja tapahtumia**
- **TKI-hankkeiden ja** hankeideoiden edistämistä

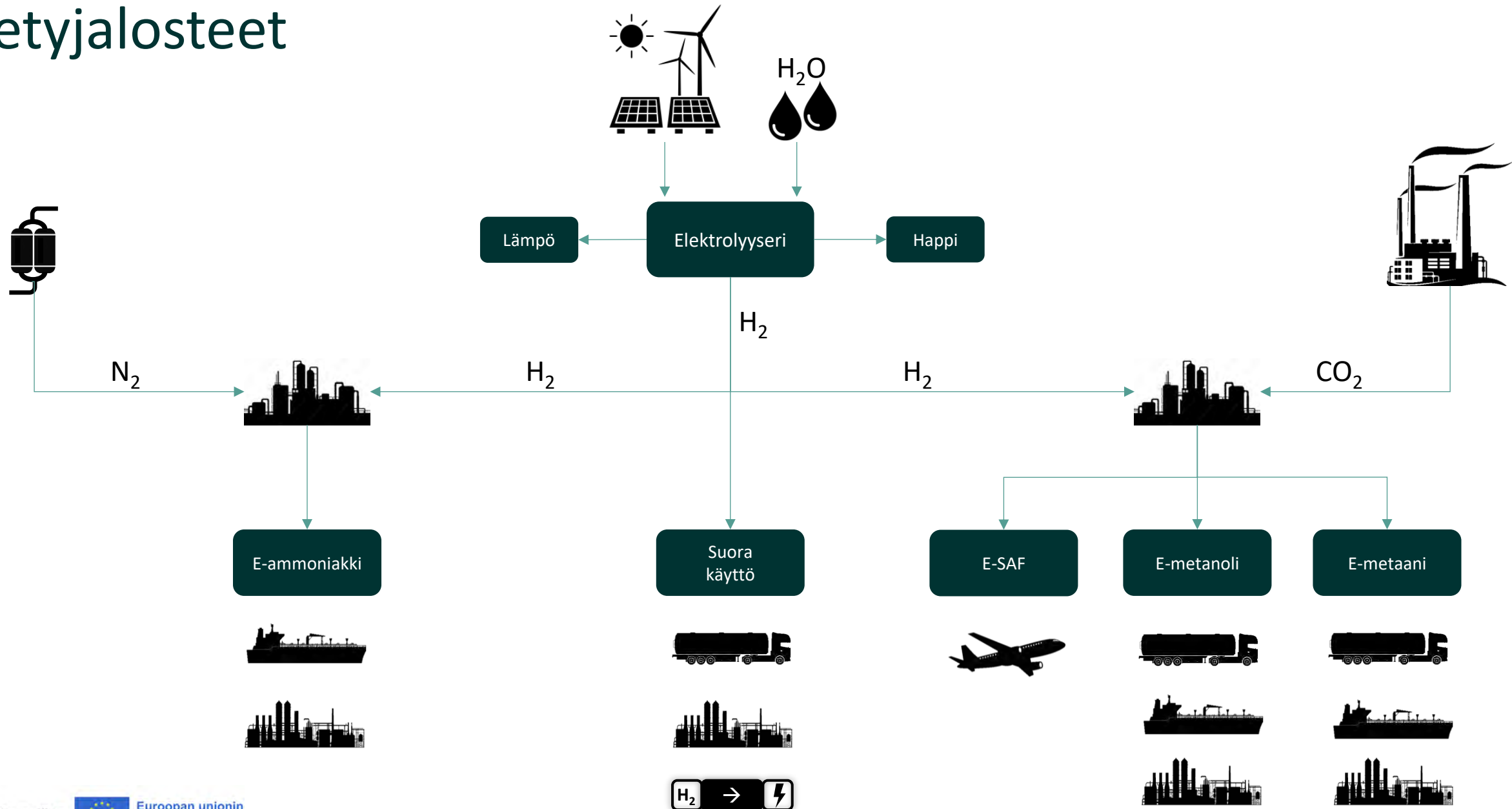
- STY 9/2024
- ✓ 0 Esisuunnittelu
  - ✓ + 1 Kaavoitus aloitettu
  - ✓ + 2 Kaavaluonnos
  - ✓ 2 YVA-menettely käynnissä
  - ✓ 3 Kaavaehdotus
  - ✓ 3 YVA-menettely tehty
  - ✓ 4 Kaavoitus tehty
  - ✓ 5 Luvitettu
  - ✓ 6 Rakenteilla
  - ✓ 7 Tuotannossa

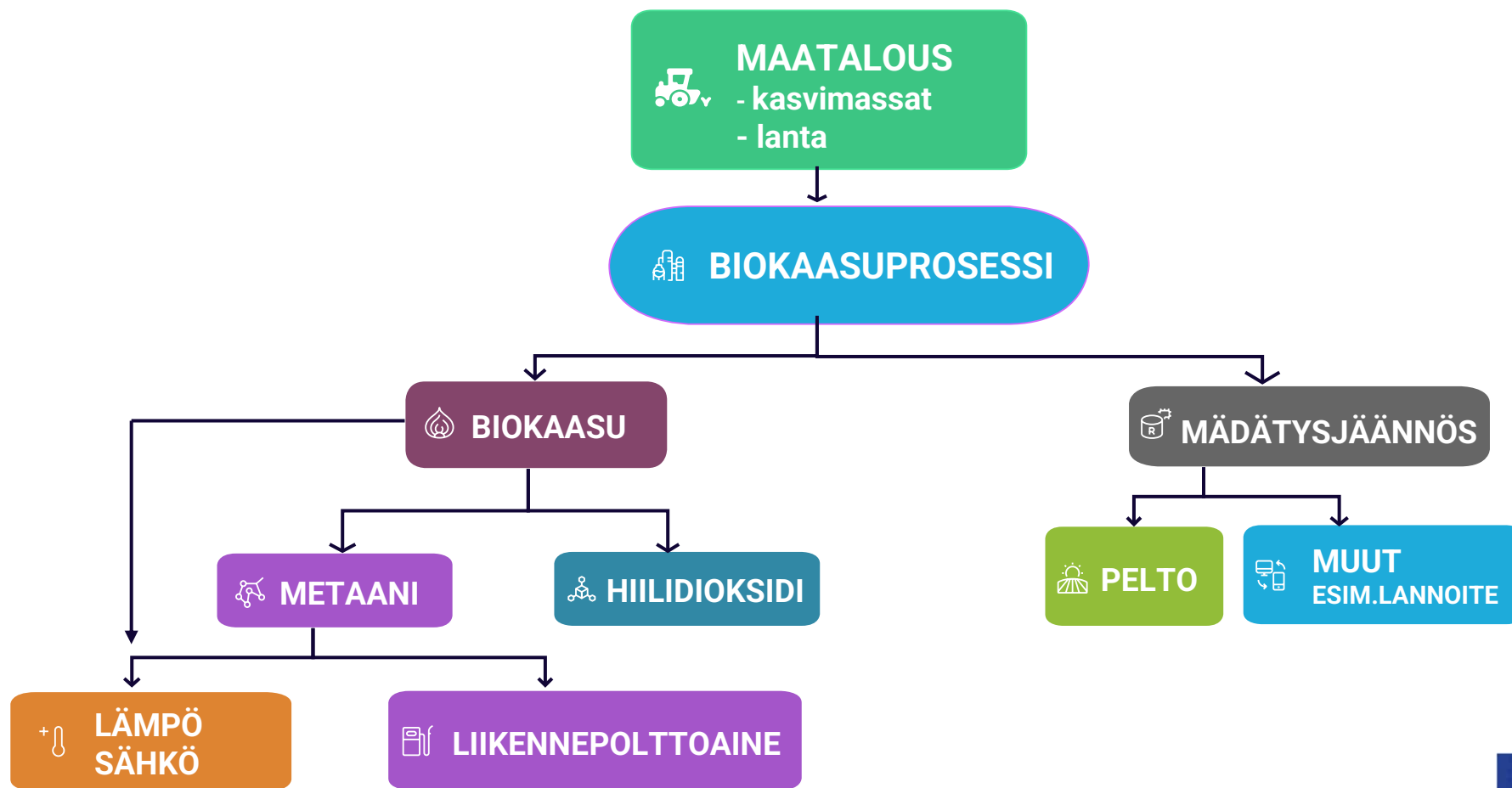

Vetyjalosteet

Biokaasun tuotanto

Biokaasu hankealueella

**Pohjois-Savo ja Pieksämäki,
ei maatilamittaluokan laitoksia**

- **Suomen Lantakaasu Oy** (St1 Biokraft, Valio)
  - Kiuruvesi (keskuslaitos), Lapinlahti, Sonkajärvi + Nurmes (satelliittilaitokset), liikennebiokaasu
- **Vieremän** biokaasulaitoshanke (tuottajakumppanit, Vieremän Lämpö ja Vesi Oy, Vieremän kunta), liikennebiokaasu
- **Gasum**, Kuopion biokaasulaitos
  - alueen jätevedenpuhdistamoiden lietteitä, erilliskerättyä sekä pakkauksellista biojätettä ja elintarviketeollisuuden sivuvirtoja (esim. meijeriteollisuus)
  - -> sähköä ja lämpöä, lannoitevalmistetta
- ✓ **Kuopion Vesi** – biokaasulaitos
  - jätevedenpuhdistamon orgaaninen liete -> lämpöä ja sähköä omaan tarpeeseen, prosessista jäävä loppuliete Gasumin biokaasulaitokselle -> loput energiat hyötykäyttöön.
- **Riikinvoiman** biokaasulaitos?
- **Pieksämäen** biokaasulaitos (Pieksämäen Vesi Oy)
  - jätevedenpuhdistamon orgaaninen liete -> lämpöä ja sähköä omaan tarpeeseen, ylijäämä sähkö- ja kaukolämpöverkkoon

Euroopan unionin
osarahoittama

Pohjois-Savon liitto

warkaus

NAVITAS
YRITYSPALVELUT
Navitas Kehitys Oy

Suomen Lantakaasu Oy

Ylä-Savon hybridituotantohanke koostuu keskitetystä biokaasu- ja nesteytyslaitoksesta Kiuruvedellä sekä kolmesta satelliittilaitoksesta Lapinlahdella, Nurmeksessa ja Sonkajärvellä. (Operatiivinen v. 2026)

Hybridituotanto: Keskitetty nesteytyslaitos ja pienempiä satelliittilaitoksia. Satelliittilaitokset tuottavat paineistettua biokaasua, joka kuljetetaan nesteytykseen keskuslaitoksessa.

Kiuruvesi – keskitetty nesteytyslaitos (LBG)

- 460 000 t raaka-ainetta vuodessa
- 125 GWh/vuosi LBG:ta sis. satelliittilaitokset
- Rakennusvaiheessa

Satelliittilaitokset (CBG)

- ☐ Sonkajärvi
- ☐ Lapinlahti
- ☐ (Nurmes)

- 34 500 t raaka-ainetta vuodessa
- 5-10 GWh/vuosi
- Lupavaiheessa

Lähde: <https://www.suomenlantakaasu.fi/hankkeemme/>

Euroopan unionin
osarahoittama

Pohjois-Savon liitto

Vieremän biokaasuprojekti

Tuottajakumppanit

- tuottavat sovitun kaasumäärän.
- lannoitehyödyt (mädätysjäännös paikan päällä)
- maatilakohtaisen biokaasulaitoksen mitoitus vapaampaa

Vieremän Lämpö ja Vesi Oy

- ostaa kaasun paikallisilta (maatalous)tuottajilta.
- tuottajille tarjotaan varma markkina, pitkäkestoinen sopimus ja takuuhinta
- vastaa koko ketjun kestävyysjärjestelmästä
- tuotettu kaasu johdetaan julkiselle tankkausasemalle, teollisuuteen tai se käytetään lämmön tuotannossa

Vieremän kunta

- toteuttaa ja hallinnoi avoimen raakakaasunsiirtoverkon
- sitoutuu edistämään kaasun liikennekäyttöä vaihtamalla omaa kalustoa kaasukäyttöiseksi
  - pakettiautoja, henkilöauto, kaasutraktori, kirjaston monitoimiauto jne...
  - kaasukäyttöiset ajoneuvot tulevilla ostopalveluhankinnoissa

Lähde: Vieremän kunta

Euroopan unionin
osarahoittama

Biokaasu hankealueella

Suomi on sitoutunut päästövähennystavoitteisiin, mm. hiilineutraali v. 2035

” Uusiutuvat kaasut olisivat tehokas ratkaisu liikenteen tiukentuviin päästövelvoitteisiin.”

Teollisuusneuvos Pekka Grönlund,

työ- ja elinkeinoministeriön Energiaosaston Uusiutuva energia -ryhmän päällikkö, 13.11.2024

[Uusiutuvien kaasujen merkitys teollisuudessa ja liikenteessä kasvaa lähivuosina – Valtioneuvosto](https://valtioneuvosto.fi/-/1410877/uusiutuvien-kaasujen-merkitys-teollisuudessa-ja-liikenteessa-kasvaa-lahivuosina)

<https://valtioneuvosto.fi/-/1410877/uusiutuvien-kaasujen-merkitys-teollisuudessa-ja-liikenteessa-kasvaa-lahivuosina>

Euroopan unionin
osarahoittama

Pohjois-Savon liitto

warkaus
Ilman eroittamien

NAVITAS
YRITYSPALVELUT
Navitas Kehitys Oy

Biokaasu hankealueella

Markkinanäkymiä

➤ Raskas liikenne

- Biokaasu liikennepolttoaineiden jakeluvelvoitteen piiriin v. 2022 (jakeluvelvoite -> ylitäytön tikettikauppa)
- Ajoneuvokaluston uusiminen biokaasukäyttöisillä rekoilla on yksi nopeimmista ja kustannustehokkaimmista päästövähennyskeinoista (tekniikka on jo testattua)

➤ Meriliikenne (?)

- FuelEU Maritime velvoittaa meriliikenteen vähentämään päästöjä vuodesta 2025 alkaen EU-alueella
- Päästövähennysvelvoite kasvaa -2 % -> -80 % vuoteen 2050 mennessä

➤ Teollisuus

- Teollisuudessa on pysyvä tarve uusiutuville kaasuille prosesseissa, joita on vaikea sähköistää. Biokaasu ja nesteytetty biokaasu soveltuvat tähän erinomaisesti. (Energiateollisuus, 2021)

❑ **Bio-CO₂** –talteenotto ja käyttö?

Yhteystiedot

Arttu Hasu

paikkatietoinsinööri

044 793 6721

arttu.hasu@navitas.fi

Kirsi Pelkonen

projektipäällikkö

044 901 0520

kirsi.pelkonen@navitas.fi

Kasper Vuorikari

projektijohtaja

044 901 5019

kasper.vuorikari@navitas.fi

Lisätietoa: <https://navitas.fi/pohjoissavonenergiamasterplan>

POHJOIS-SAVON

Energia Masterplan

Euroopan unionin
osarahoittama

Pohjois-Savon liitto

warkaus
Energia- ja ympäristökeskus

NAVITAS
Käyttöpälyt
Navitas Kehitys Oy